

LUND UNIVERSITY

Sensationellt valresultat i Indiens folkrikaste delstat

Lindberg, Staffan

Published in:
Sydasien

2007

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Lindberg, S. (2007). Sensationellt valresultat i Indiens folkrikaste delstat. *Sydasien*, 31(2), 20-21.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Sensationellt valresultat i Indiens folkrikaste delstat

Daliternas kast- och religionsförbrödning gick hem!

Efter tre års s.k. djungel-regim (*jungle-raj*) under Mulayam Singh Yadavs ledning återkommer nu Mayawati till makten på eget mandat. I det utdragna delstatsvalet, vars resultat blev klart den 11 maj, vann hon och hennes parti Bahujan Samaj Party (BSP) en absolut majoritet i delstatsförsamlingen med 206 platser, mot 97 för Samajwadi Party (SP), 50 för Bharatiya Janata Party (BJP), 22 för Congress Party och 27 för oberoende kandidater.¹ Inte sedan 1991, då BJP red på en våg av hindunationalism och fick 221 platser, har något parti ensamt lyckats få majoritet i församlingen. I stället har delstaten lidit under maktkamp och kortvariga oheliga allianser mellan olika partier.

Uttar Pradesh är Indiens största delstat med ungefär 160 miljoner invånare. Om den varit en självständig nation hade den varit den åttonde största i världen. Beläget i det hinduiska kärnlandet runt Gangesfloden blandas här nästan feudala brahminska godsägarvälderna i den östra delen med mera bonde-dominerade områden i väster. Ekonomin är starkt underutvecklad med ett mediokert jordbruk trots den gröna revolutionen, få moderna industrier och en svag tjänsteekonomin. Det är den senare som på andra håll varit motorn i den indiska ekonomiska undret med 8-9 procents tillväxt under senare år.

Daliter och stamfolk lider under ett starkt förtryck inte bara från de högre utan också mellan- och lägre kasterna, som ofta dominerar ekonomiskt och politiskt i olika regioner. Kongresspartiets dominerande ställning här bröts upp med början på 70-talet av ett bondebaserat parti, vilket så småningom ledde till framväxten av de tre nuvarande största partierna, BJP, SP och BSP, representerande högkastiga, mellan och lågkastiga, respektive daliterna. Enligt principen två slår den tredje, har delstatsregeringarna växlat med den ofta paradoxala konsekvensen att daliternas BSP varit i allians med BJP, dvs. 'Brahminpartiet' på bekostnad av förmågan att genomföra verkliga sociala reformer. Politiken i delstaten har länge präglats av korruption, ineffektivitet och stundtals rent gangstervälde.

Signalerar BSPs seger slutet på 50 års av patron-klient välde och underkastelse? Slutet på 30 års *jor-tor ki rajniti*, politisk manipulering och manövrering?

Sejer för sekulära och demokratiska krafter

Valet inger hopp för demokratin och de lägre klasserna och kasterna i det indiska samhället. I valkampen drev BSP en kampanj mot kast- och religionssplittring och mobilisering på dessa grunder. Samarbete mellan olika grupper var slagordet.

BSP startades av dalitleddaren Kanshi Ram vars vision var att Indien skulle befrias genom en organisering nerifrån och upp lett av de mest förtryckta, de före detta oberörbara som nu kallas sig dalits, de förtryckta. Partinamnet *Bahujan Samaj* betyder majoritetskasterna och

¹ Siffrorna får justeras när det slutgiltiga resultatet annonserats.

syftar på att partiet representerar, inte bara daliterna, men också alla andra icke höga kaster (som kallas varierande OBC eller med varna-beteckningen Sudra). I valkampen betonades dock *sarv samaj*, vilket betyder alla kaster! Om alla kaster och grupper samarbetar skapas stabilitet och möjligheter till framsteg, hette det.

Mot sig hade BSP, Samajwadi Party, mellan och lågkasternas parti, som innehade regeringsmakten och nu försökte rädda sitt skinn genom att forma en tredje front, mellan den Kongressledda UPA i Delhi (United Progressive Alliance) och hinduhögerns BJP. Det lyckades uppenbarligen inte. Men partiet behöll i stort sett sina röster. Avgörande för BSPs seger var att en del grupper i mitten, både från mellankaster som Yadav och bland muslimer, gick över till BSP i tillräckligt många valkretsar för att partiet skulle uppnå majoritet.

Mot sig hade man hinduhögern, BJP, som hade dragit i gång en ny fundamentalistisk agitation kring nation och Hinduism mot de hotande krafterna, muslimer och olydiga lägre kaster. De var ledda av Sangh Parivar (hindutva familjen så kallat), RSS och VHP. Glädjande nog för de flesta så vann detta inte alls gehör. Partiet fick bara ca 20 % av rösterna i valet.

Mot sig hade man också ett Kongressparti som under ledning av Rahul Gandhi och mot bakgrund av regeringsmakten i Delhi försökte återerövra förlorat territorium. Men partiet har tappat sin väljarbas i delstaten. Ingen elit är knuten till partiet och därmed inga s.k. röstbanker.

Enligt många bedömare spelade den s k Election Commission en viktig roll i valet. Genom att strängt övervaka valkampen och röstandet förhindrades olika mer eller mindre våldsamma påtryckningar. Fusk med valsedlar och stöld av valurnor förhindrades också. Inte en enda person omkom i valet, vilket annars är vanligt.

En sak är dock att ta makten och en helt annan att behålla den.

Mäktiga affärsintressen nu hotade

Politik och affärer är intimt förknippade i ett land som Indien präglad av statliga investeringar och beställningar av kraftverk, landsvägar, statliga industrier, osv. SP och dess regeringsmakt var nära allierat till ett antal stora företag, som t ex Reliance-Anil Dhirubhai Ambani Group, Kushagra Bajaj (the Sugar Baron), Sahara India, Ansal Properties and Infrastructure, Flex, HFCI, osv. De är alla knutna till ett centralt utvecklingsråd för delstaten med målsättning att starta nya moderna industrier och IT-produktion. Jättebeställningar i miljardklassen har lagts ut på en del av dessa företag – motprestationerna får vi kanske aldrig veta något om.

Frågan är, vilken förmåga har SP-politikerna med dessa företag i ryggen att sabotera den nya regeringen? Eller väljer företagen, som ofta är fallet i Indien, att nu liera sig med de nya makthavarna? Det är ju stora pengar som står på spel.

”Klasskampen” i det moderna Indien och dess framtid

Hur ska vi tolka det som skett och sker? De politiska kartorna i den världsdel som är Indien liknar inga andra. Under kampen mot det brittiska kolonialväldet växte ett bondeuppror fram som förenades med arbetar- och medelklassens rörelser i städerna. I några regioner, som Västbengalen och Kerala, skedde detta under starka kommunistpartier som skapade och fortfarande skapar en stabil demokratisk utveckling, idag närmast att likna vid en indisk

variant av socialdemokrati med industrialisering, landsbygdsutveckling och elementär välfärdsstat på dagordningen.

I de sydöstra delarna av Indien fångades dessa rörelser emellertid upp av först Kongresspartiet och senare i vissa fall av regionala medel- och lågkastpartier, typ DMK i Tamil Nadu och Telugu Desam i Andhra Pradesh. Resultatet syns idag i form av sociala framsteg och ekonomisk utveckling som är markant bättre än i andra delar av Indien.

I norra och större delen av Indien växte regionala partier fram baserade i de dominerande jordägande mellankasterna på landsbygden, som t ex Samajwadi Party i Uttar Pradesh och Laloo Prasad Yadavs Janata Party i Bihar. Inga av dessa partier har åstadkommit särskilt mycket av sociala, administrativa eller ekonomiska framsteg utan i stället blivit lika korrumperade som någonsin Kongresspartiet och indragna i uppslitande maktkamper och fraktionsstrider av olika slag.

Den moderna revolutionen, vår tids ”franska revolution” tar sig alltså i Indien idag överväldigande segmenterade uttryck. Ingen kast- eller etnisk grupp har majoritet – detta är ett samhälle där alla är i minoritet. Det är genom att betona sammanhållningen inom kaster, stamfolk, religiösa grupper som mobiliseringen sker. Det är genom att skapa allianser mellan dessa segmenterade block som politisk makt skapas, allianser med ständiga förhandlingar. Detta förklarar bl a varför Indien undgått diktatoriskt styre som i fallet Pakistan och Bangladesh.

Men när de lägre kasterna växer till sig i styrka och när staten svarar med att gå vissa krav till mötes, som t ex kvotering för daliter och de lägre kasterna till högre utbildning och statliga jobb föds också motreaktionen.

Den hinduiska nationalismen och fundamentalismen, politiskt representerat av BJP är inte i första hand en folkrörelse mot muslimska grupper och deras inflytande i Indien utan mycket mer de högre kasternas reaktion på de lägres uppror.² När kasthierarkier och Brahminväldet hotas, när tillgången till högre utbildning minskar för de högre kasternas barn kommer motreaktionen.

Men de högre kasterna utgör bara ca en fjärdedel av den hinduiska befolkningen. Man behövde en ’fiende’, som majoriteten kunde enas om. Den fienden var nära till hands, den historiska ’fienden’, muslimerna som en gång ’slaktade moder Indien’. Man ser den här förskjutningen under åttiotalet, dvs. hur kamp mot lägre kaster övergår i kamp mot muslimerna under baneret alla hinduers enhet.

Kastkampen avslutad?

BSPs historiska seger i maj 2007 måste ses som den hittillsvarande kulmen på en lång kamp för sociala rättigheter och politiskt inflytande för daliter och lägre kaster i Indien. Men Daliternas förvandling till ett massparti för de lägre kasterna i Uttar Pradesh med stöd från mellan- och högkaster framstår som rena politiska alkemin i ett politiskt system starkt präglad av segmentering, pengar, maktkamp, allianser och korruption.

² Hindufundamentalismen är naturligtvis också en religiös existentiell reaktion på den moderna samhällsutvecklingen i Indien, där folk rycks upp med rötterna och söker trygghet i all förändring.

Genom alliansen med brahminerna, muslimer och mellankaster har Mayawati åstadkommit en ny storkoalition, liknande den som Congress Party skapade efter självständigheten. Men skillnaden är att nu är det inte brahminer som leder den utan daliter!

Den ger hopp om Indiens framtid, men allt som glimmar är inte guld och det kan ta lång tid innan den 'politiska formeln' är fulländad.

Mayawati har anklagats för diktatoriska fasoner. Det var hennes person och lyskraft som fördes fram i valkampen. Något politiskt manifest eller valprogram förekom inte, på ett undantag när BSP deklarerade att 10 % av kvoteringarna skulle gå till fattiga barn från mellan- och högstakasterna. Inte bara ett taktiskt utan också strategiskt val inför framtiden.

I en artikel i The Economic Times den 12 maj jämförs Mayawatis seger med Sepoyupproret för 150 år sedan, vars minne högtidlighölls i samma vecka. Tidningen skriver: "De förtryckta har rest sig igen genom röstsedeln. Sepoyupprorets framgångar var dock illusoriska - kommer dagens seger på samma sätt att visa sig vara "Maya"?"³

Chennai, 12 maj 2007

Staffan Lindberg

³ "Maya" är ett sanskritord för just 'illusion eller spegling', dvs. icke verklig.